

ALMANYA

81,7 milyon nüfus, 357 bin km² yüzölçüme sahip olan Almanya, dünyanın üçüncü büyük ekonomisidir. Ülkede ekonominin temelini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri ise; sanayi makineleri, otomotiv, kimya sanayi ve telekomünikasyon sektörleridir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi son yıllarda artmış ve 2011 yılında ekonominin %71'lik bölümünü oluşturmuştur. Ekonomide sanayinin payı %27,9 olup, tarımın payı sadece %1,1'dir. Ancak ekonomiden %1,1'lik pay almasına rağmen, tarım, ormancılık ve balıkçılık Almanya'nın sosyal yapılanması bakımından önemini korumaktadır ve ülke gıdada %80 oranında kendine yeterlidir.

2011 yılında ekonomide kaydedilen %3,1 büyüme oranıyla hem AB ülkelerinin hem de ABD'nin iki katı hızla büyüyen Almanya'nın aynı yıl cari fiyatlarla GSYİH'sı 2,6 trilyon Avro (3,6 trilyon \$) seviyesinde kaydedilmiştir. Kişi başına düşen GSYİH ise yaklaşık 44 bin \$'dır

Ülkenin imalat sanayinde uluslar arası pek çok firması olmakla beraber, orta ölçekli firmalar hem imalat sanayinin hem de Almanya ekonomisinin belkemiği olarak görülmektedir. Genel olarak 500'den az sayıda çalışanı olan ve aile şirketi şeklinde faaliyet gösteren bu firmalar batı eyaletlerinde daha yaygındır. Almanya'nın ekonomik açıdan en gelişmiş altı eyaleti; Baden-Württemberg, Bavyera, Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Hamburg ve Hessen'dir.

Almanya'nın dış ticaret fazlası 2011 yılında %6 arttı...

2011 yılında 2010 yılına kıyasla; %13 artışla 1,44 trilyon \$ ihracat, %15 artışla da 1,23 trilyon \$ ithalat yapan Almanya'nın dış ticaret fazlası da %6 artış göstermiştir.

Almanya'nın ihracatında başlıca ülkeler; Fransa, ABD, Hollanda, Çin, İngiltere, İtalya olarak sıralanırken, ithalatında Hollanda, Fransa, Çin, Belçika, İtalya önde gelen tedarikçiler olarak görülmektedir. ***Türkiye Almanya'nın ihracatında 15., ithalatında 20. konumda yer almaktadır.***

2011 yılında ülkenin en fazla ihracat yaptığı ürün grubu 259 milyar \$ ve %18 pay ile 84. fasılda yer alan makine ve aksamlarıdır. Diğer önemli ihracat kalemleri ise; kara taşıtları, elektrikli makineler, plastik ve mamulleri ve ilaçlardır.

Aynı yıl ülkenin toplam ithalatından en fazla payı %13 ile 27. fasılda bulunan petrol, doğal gaz ve türevleri alırken, 84. fasıldaki makine ve aksamları %12 pay ile ikinci sırada yer almıştır. Diğer önemli ithal kalemleri ise; elektrikli makineler, kara taşıtları ve eczacılık ürünleridir.

TÜRKİYE-ALMANYA GENEL DIŞ TİCARETİ

Türkiye dış ticaretinin %10'unu Almanya ile gerçekleştirmektedir. 2011 yılında Almanya; Türkiye'nin ihracatından %10,4 pay alarak 1. sırada, Türkiye'nin ithalatından da %9,5 pay alarak 2. sırada yer almıştır.

Son on yılda Almanya'ya ihracatımız 2009 yılı hariç, Almanya'dan ithalatımız da 2008 yılı hariç sürekli artmıştır.

Türkiye ile Almanya arasında 2002 yılında 12,9 milyar \$ olan toplam dış ticaret hacmi 10 yılda 3 katına çıkarak 2011 yılında 36,9 milyar \$'a ulaşmıştır. 2011 yılında 14 milyar \$ ihracatımıza karşılık, söz konusu ülkeden 23 milyar \$ ithalatımız bulunmaktadır. Almanya ile dış ticaretimiz ülkemiz aleyhine açık vermekte olup, bu açık 2011 yılında 9 milyar \$ olmuştur (Tablo 1).

Tablo 1. Türkiye-Almanya Dış Ticareti (Milyar \$)

	İhracatımız	İhracatımız % Değişim	İthalatımız	İthalatımız % Değişim	Toplam Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi
2002	5,9		7,0	34,2	12,9	-1,2
2003	7,5	27,5	9,5	32,4	16,9	-2,0
2004	8,7	16,8	12,5	8,9	21,3	-3,8
2005	9,5	8,1	13,6	8,3	23,1	-4,2
2006	9,7	2,4	14,8	18,8	24,5	-5,1
2007	12,0	23,8	17,5	6,5	29,5	-5,5
2008	13,0	8,0	18,7	-24,6	31,6	-5,7
2009	9,8	-24,5	14,1	24,5	23,9	-4,3
2010	11,5	17,3	17,5	31,0	29,0	-6,1
2011	14,0	21,6	23,0	34,2	36,9	-9,0

Kaynak: TÜİK verileri

Ürün gruplarına göre Almanya'ya ihracatımıza bakıldığında; fasıl bazında 2002 yılındaki ilk beş ürün grubunun 2011 yılında da aynı olduğu, ancak sıralamada değişiklikler meydana geldiği gözlenmektedir.

2002 yılında Almanya'ya ihracatımızın %41'ini giyim eşyası (61. ve 62. fasıllar) oluştururken, 2011 yılında bu ürün grubunun payı %23,1'e gerilemiştir. Makine ve aksamları ihracatımız açısından bakıldığında ise; Almanya'ya ihracatımızın 2002 yılında %7,8'ini oluşturan sektör 5. sıradan, geçen on yılda 2. sıraya yükselmiş ve payını da iki katına çıkarmıştır (Tablo 2).

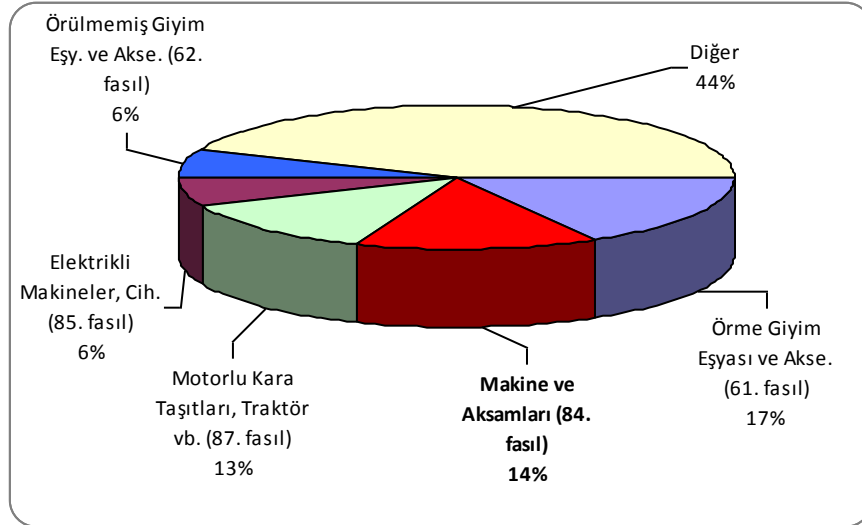
Tablo 2. Almanya'ya Fasil Bazında İlk Beş Ürün Grubunda İhracatımız ve Toplamdaki Payları

Madde Adı ve Fasil No	2002 Yılı		2011 Yılı	
	İhracat (Milyon \$)	Toplamdaki Payı (%)	İhracat (Milyon \$)	Toplamdaki Payı (%)
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarları 61. fasıl	1.474	25,1	2.315	16,6
Makine ve Aksamları 84. fasıl	458	7,8	1.972	14,1
Motorlu Kara Taşıtları, Traktör vb. 87. fasıl	469	8,0	1.776	12,7
Elektrikli Makineler, Cihazlar 85. fasıl	539	9,2	907	6,5
Örülmemiş Giyim Eşy. ve Aksesuarları 62. fasıl	951	16,2	905	6,5
İlk Beş Ürün Toplamı	3.891	66,3	7.874	56,4
Diğer	1.978	33,7	6.085	43,6
Almanya'ya Toplam İhracatımız	5.869	100,0	13.959	100,0

Kaynak: TÜİK verileri (2011 %Pay oranlarına göre sıralama yapılmıştır)

Almanya, makine ve aksamları sektörü açısından ihracatımızın gelişme kaydettiği potansiyel bir pazar niteliği taşımaktadır.

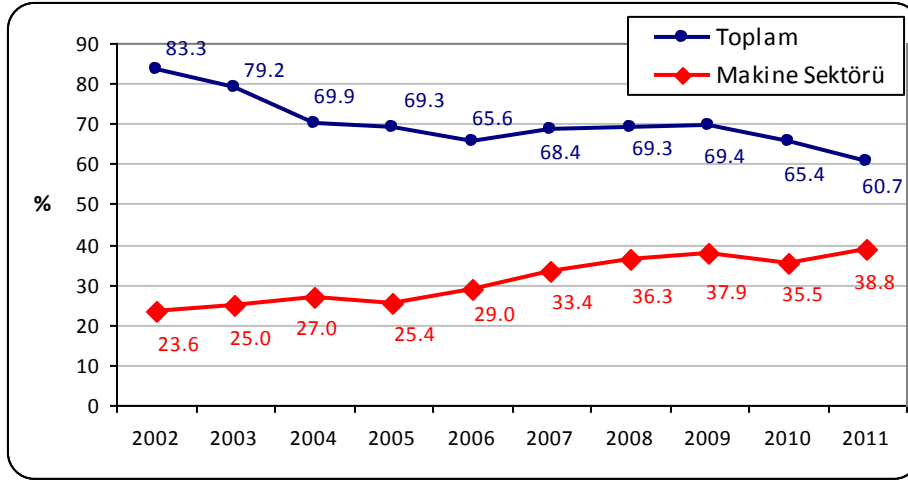
Grafik 1. Almanya'ya İhracatımızda Başlıca Ürün Grupları (2011)

Kaynak: TÜİK verileri

Son on yılda Almanya ile dış ticaretimizde tüm ürünlerin toplamı açısından bakıldığında ihracatın ithalatı karşılama oranında gerileme yaşanmıştır. Makine sektöründe ise bu oran; 2002 yılında %23,6 iken 2011 yılında %38,8 çıkmıştır. Bu da Almanya ile makine dış ticaretimizde ihracatın ithalattan daha hızlı arttığına bir göstergesidir. Ancak bu oran halen sektör açısından istenilen düzeyde değildir (Grafik 2).

Grafik 2. Türkiye-Almanya Dış Ticaretinde Toplamda ve Makine Sektöründe Son On Yılda İhracatın İthalatı Karşılama Oranları

Kaynak: TÜİK verileri (Makine Sektörü 84. fasıl itibariyle)

Ülkemizin Almanya'dan son on yılda yaptığı ithalat ürün gruplarına göre incelendiğinde; ithalatın dörtte birini motorlu kara taşıtlarının oluşturduğu görülmektedir. Almanya'dan ithalatımızın %22'sinin ise makine ve aksesuarları ithalatına ait olduğu dikkat çekmektedir (Tablo 3).

Makine ve aksesuarları; Almanya ile dış ticaretimizde hem ihracat hem de ithalat bakımından 2. sıradaki ürün grubudur. Bununla birlikte, 2011 yılında sektörün Almanya'ya ihracatımızdan aldığı pay %14,1 iken, Almanya'dan ithalatımızdan aldığı pay %22 olmuştur.

Tablo 3. Türkiye'nin Almanya'dan İthal Ettiği Başlıca Mallar

	Milyon \$				%Değişim		
	2002	2005	2008	2011	2005/2002	2008/2005	2011/2008
Motorlu Kara Taşıtları, Traktör vb. 87. Fasıl	743	2.640	3.589	5.620	255	36	57
Makine ve Aksesuarları 84. Fasıl	1.940	3.462	4.386	5.078	78	27	16
Elektrikli Makineler, Cihazlar 85. Fasıl	807	1.173	1.591	1.752	45	36	10
Plastik ve Plastikten Mamul Eşya 39. Fasıl	481	1.020	1.307	1.596	112	28	22
Demir ve Çelik 72. Fasıl	236	571	835	914	142	46	9
DİĞER	2.834	4.768	6.978	8.024	68	46	15
TOPLAM	7.042	13.634	18.687	22.985	94	37	23

Kaynak: TÜİK verileri (2011 yılı verilerine göre sıralama yapılmıştır)

2002-2011 döneminde Türkiye'nin Almanya'dan ithalatına üçer yıllık periyotlarda bakıldığında; en büyük artış oranlarının 2002-2005 döneminde kaydedildiği sonraki yıllarda artış oranlarında gerileme meydana geldiği dikkat çekmektedir.

ALMANYA'NIN MAKİNE VE AKSAMLARI DIŞ TİCARETİ

Almanya makine ve aksamları sektöründe:

- AB(27) ülkeleri arasında 2010 yılında 221 milyar \$ ihracat ile **ilk sırada yer alarak**, AB(27) ülkelerinin toplam makine ihracatının **%31'ini** gerçekleştirmiştir. 2011 yılında ise ülke makine ihracatını %17 artırarak 259 milyar \$'a çıkarmıştır.
- AB(27) ülkeleri arasında 2010 yılında 132 milyar \$ ithalat ile **ilk sırada yer alarak**, AB(27) ülkelerinin toplam makine ithalatının **%33'ünü** gerçekleştirmiştir. 2011 yılında ise ülke makine ithalatını %14 artırarak 150 milyar \$'a çıkarmıştır.
- 2010 yılında toplam Dünya makine ihracatının %12,5'ini gerçekleştirerek **2. sırada** yer almıştır.
- 2010 yılında Toplam Dünya makine ithalatının %8'ini gerçekleştirerek **3. sırada** yer almıştır.

2007 yılında makine ve aksamları sektöründe dünyanın en önemli tedarikçisi konumunda bulunan Almanya, 2008 yılı itibariyle sektör birinciliğini Çin'e kaptırmıştır.

Almanya'nın makine ve aksamları sektörü ihracatında ilk sırada yer alan ülkeler sırasıyla, Çin, Fransa, ABD, İngiltere ve Avusturya'dır. Almanya'nın makine ihracatında 2010 yılında ilk on beş ülke arasında en büyük oransal artış %36,5 ile 15. sırada bulunan Türkiye'ye yönelik ihracatta yaşanarak 5,1 milyar \$'a ulaşmıştır.

Almanya'nın makine ihracatında başlıca ürün grupları arasında baskı makineleri, motorlar, büro makineleri, transmisyon milleri, rulmanlar, vanalar, pompalar, filtreler, kurutucular, türbinler, turbojetler, hidrolik silindirler, kompresörler yer almaktadır.

2001-2010 yılları arasında ülkenin makine sektörü ithalatı, 71 milyar \$'dan 132 milyar \$'a ulaşarak yıllık ortalama gerçekleştirdiği **%7,7 büyüme** ile AB(27) ülkeleri arasında **ilk sırada** yer almaktadır.

2010 yılında; Çin, Almanya'nın makine ithalatında %16,7 pay ile 1. sırada bulunmaktadır. Almanya'nın ithalatında ilk 20 ülke arasında en hızlı artış %41 artış ile yine Çin'den yapılan ithalatta kaydedilmiştir. Ülkenin ithalatında en önemli ürünler 8471 GTİP'de yer alan otomatik bilgi işlem makineleri ve üniteleri, 8443 No'lu GTİP'de yer alan matbaacılığa mahsus baskı makineleri ve 8411 GTİP'de yer alan turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleridir. Türkiye ise aynı yıl pazardan %1,2 pay almış ve 20. tedarikçi ülke konumunda yer almıştır.

**Tablo 4. Almanya'nın Ülkelere Göre Makine İthalatı
(Bin \$) - 84. Fasıl**

	ÜLKELER	2009	2010
1	ÇİN	15.507.835	21.901.678
2	ABD	9.011.143	10.224.183
3	JAPONYA	6.951.344	8.540.715
4	İTALYA	8.343.271	8.511.143
5	AVUSTURYA	7.738.607	8.429.707
6	FRANSA	7.466.565	8.218.105
7	HOLLANDA	6.530.350	6.648.623
8	İSVİÇRE	6.306.731	6.643.076
9	ÇEK CUM.	5.697.963	6.570.568
10	İNGİLTERE	5.945.880	6.236.986
20	TÜRKİYE	1.413.872	1.575.109
	Diğer	35.658.714	38.841.887
	TOPLAM	116.572.275	132.341.780

Kaynak: Birleşmiş Milletler

Makine sektöründe Almanya, mal grupları bazında en fazla motorlar, büro makineleri, türbinler, turbojetler, hidrolik silindirler, pompalar, kompresörler, takım tezgahları ve bu makinelerin aksam-parçalarını ithal etmektedir. Almanya'nın 84. fasıl itibarıyla makine ithalatı dörtlü GTİP bazında incelendiğinde de; ilk on ürün grubunun ülkenin makine ithalatının %56'sını oluşturduğu görülmektedir.

**Tablo 5. Almanya'nın Makine ve Aksamları İthalatındaki Başlıca Kalemler,
84. fasıl Dörtlü GTİP Bazında (2011)**

GTİP	MADDE ADI	2009 (milyon \$)	2010 (milyon \$)	%Değişim
8471	Diğer otomatik bilgi işlem makineleri ve aksam-parçaları	16.953	20.335	19,9
8443	Levhalar, Silindirler ve 8442 pozisyonundaki diğer tabedici unsurlar aracılığıyla baskı yapmaya mahsus makineler, diğer baskı, kopyalama ve faks makineleri, bunların aksam, parça ve aksesuarları	10.972	13.689	24,8
8411	Turbojetler, Turbopropellerler, Diğer Gaz Türbinleri	6.370	6.263	-1,7
8473	Yazı, Teksir, Para sayma vb. büro makinelerinin Aksam-Parçaları (8469 ve 8472 pozisyonunda yer alan makine ve cihazların)	4.696	5.318	13,2
8408	Dizel ve Yarı Dizel Motorlar	4.652	5.255	13,0
8407	Kıvılcım Ateşlemeli İçten Yanmalı Motorlar	4.329	5.246	21,2
8409	Motorların aksam-parçaları (8407 ve 8408'dekilerin)	3.909	4.986	27,6
8481	Musluklar, Vanalar vb. basınç düşürücü cihazlar	4.198	4.736	12,8
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, davlumbazlar	3.231	4.055	25,5
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	3.165	3.862	22,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler

TÜRKİYE-ALMANYA MAKİNE DIŞ TİCARETİ

Almanya, Türkiye'nin makine ihracatında 2011 yılında 1,97 milyar \$ ve %17 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Ancak makine ihracatımızda bu denli önemli olan Almanya'nın makine ithalatında 20. sırada olmamız ve payımızın %1,2 gibi küçük bir oranda olması mevcut potansiyelimizi yeterince değerlendiremediğimiz anlamına gelmektedir.

TÜİK verilerine göre Almanya ile Türkiye arasındaki makine ve aksamları dış ticaret hacmi son on yılda en yüksek değerine 2011 yılında ulaşarak 7 milyar \$'ı aşmıştır. Almanya, makine sektöründe ülkemizin dış ticaret açığı verdiği bir ülkedir. Sektörde 2011 yılında Almanya'ya ihracatımız %53 artarken, ithalatımız %39,9 artmıştır. 2002-2011 döneminde ise, Almanya'ya makine ihracatımız 4,3 katına çıkarken, Almanya'dan makine ithalatımız 2,6 kat artış göstermiştir. Yine bu dönemde, en fazla ihracat ve ithalat artışı 2003 yılında kaydedilmiştir.

Tablo 6. Türkiye ile Almanya Arasındaki Makine ve Aksamları Dış Ticareti (Milyon \$ -84. Fasıll)

	İhracatımız	İhracatımız % Değişim	İthalatımız	İthalatımız % Değişim	Toplam Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi
2002	458		1.940		2.398	-1.482
2003	612	33,6	2.450	26,3	3.062	-1.838
2004	769	25,7	2.849	16,3	3.618	-2.080
2005	878	14,2	3.462	21,5	4.340	-2.584
2006	1.059	20,6	3.649	5,4	4.708	-2.590
2007	1.510	42,6	4.517	23,8	6.027	-3.007
2008	1.594	5,6	4.386	-2,9	5.980	-2.792
2009	1.100	-31,0	2.901	-33,9	4.001	-1.801
2010	1.287	17,0	3.631	25,2	4.918	-2.344
2011	1.971	53,1	5.078	39,9	7.049	-3.107

Kaynak: TÜİK verileri

Almanya'ya 84. Fasıll itibariyle makine ve aksamları ihracatımızda en önemli ürün grubu motorların aksam ve parçalarıdır. 2011 yılında Almanya'ya makine ihracatımızda ilk 20 ürün grubunun tamamında artış kaydedilmiş, en fazla ihracat artışı da %455 ile merkezi ısıtma kazanlarında meydana gelmiştir.

Tablo 7. Almanya'ya Makine ve Aksamları İhracatımızda Başlıca Kalemler (84.Fasıll-Milyon \$)

	DÖRTLÜ GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	Değişim %
1	8409	Motorların aksam-parçaları (8407 ve 8408'dekilerin)	507	790	56
2	8418	Buzdolapları, Dondurucular ve Diğer Soğutucu ve Dondurucu Cihazlar ve Isı Pompaları	141	212	50

3	8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	87	136	57
4	8403	Merkezi Isıtma Kazanları (8402 pozisyonundakiler hariç)	21	115	455
5	8431	Özellikle 8425 ila 8430 Pozisyonlarındaki Makine ve Cihazlarla Kullanılmaya Elverişli Aksamlar	64	79	23
6	8450	Ev veya Çamaşırhane Tipi Yıkama Makineleri	68	70	2
7	8421	Santrifüjler; Sıvıların veya Gazların Filtre Edilmesine veya Arıtılmasına Mahsus Makine ve Cihazlar	47	62	32
8	8481	Musluklar, Vanalar vb. basınç düşürücü cihazlar	36	59	64
9	8483	Transmisyon Milleri, Kranklar, Yatak Kovanları ve Mil Yatakları, Dişliler ve Sistemleri	44	55	26
10	8480	Metal Dökümhaneleri İçin Dereceler, Döküm Plakları, Döküm Modelleri; Metaller, Karbürler vs.	25	51	107
11	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, davlumbazlar	39	46	20
12	8422	Bulaşık, Şişe vb. Yıkama ve Kurutma Makineleri, Şişe, Kutu, Çuval vb. Doldurma, Etiketleme Makineleri vb.	20	45	130
13	8482	Rulmanlar	18	27	53
14	8466	8456 ila 8465 Pozisyonlarındaki Makinelerde Kullanılmaya Elverişli Aksam, Parça, Aksesuarlar	13	26	99
15	8474	Toprak, Taş, Metal Cevheri vb. Ayıklama, Eleme, tasnif, Ayırma, Yıkama, Kıрма, Öğütme, Yoğurma vb Mak. ve Aks.	17	21	28
16	8462	Metalleri Dövme, Çekiçleme, Kalıpta Dövme, Kesme, Taslak Çıkartma, Şatafatlama, Karbürleri İşlemeye Mahsus Makine ve Cihazlar	13	17	31
17	8419	Isı Değişikliği Yöntemiyle Maddeleri İşlemek İçin Cihazlar, Elektrikli Olmayan Şofbenler veya Depol.	12	17	44
18	8479	Kendine Özgü Bir Fonksiyonu Olan Diğer Makineler ve Mekanik Cihazlar	11	14	34

19	8487	Diğer Makinelerin Aksam ve Parçaları (Elektrik Konnektörleri, İzolatörler, Bobinler, Kontaklar vb.)	10	14	36
20	8451	Dokuma İpliklerin, Mensucatın Yıkanması, temizlenmesi, Kurutulması, Ütülenmesi, Sarılması, Katlanması vb.	9	10	10

Kaynak: TÜİK Verileri

2011 yılında Türkiye'nin Almanya'dan 84. fasıl itibariyle en fazla ithal ettiği ürün grupları arasında; motorlar, motor aksam parçaları, santrifüjler-sıvı ve gazların arıtılmasına filtre edilmesine mahsus cihazlar, kauçuk ve plastik makineleri yer almaktadır.

Sektör ithalatında dörtlü GTİP bazında ilk on kalem içerisinde en yüksek ithalat artışı %223 ile 7. sıradaki, 8445 nolu GTİP'de yer alan "Dokumaya Elverişli Elyafın Hazırlanması, Eğirme, Katlama, Bükme ve İpliklerin Hazırlanmasına Mahsus Makineler" ürün grubunda yaşanmıştır.

KAYNAKLAR

- TÜİK verileri
- Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü Verileri
- Almanya Ülke Masası Raporu, Ekonomi Bakanlığı, 2012